

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2322/2024
17.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Сандра Рајковић, адвокат из ..., против туженог Привредно друштво за производњу, трговину и услуге „Сиб инвест“ ДОО Ниш, чији је пуномоћник Немања Стаменковић адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 688/24 од 14.03.2024. године, у седници одржаној 17.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 688/24 од 14.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3557/23 од 13.12.2023. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац био у радном односу код туженог на пословима грађевинског радника у периоду од 01.12.2019. године до 11.06.2020. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2020. годину исплати износ од 24.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.07.2020. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиоца уплати припадајуће доприносе за ПИО осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, на износ зараде за период од 01.12.2019. године до 11.06.2020. године и то за период од 01.12.2019. године до 15.03.2020. године на износе исплаћене зараде од стране туженог, а за период од 15.03.2020. године до 11.06.2020. године на новчане износе досуђене пресудом Основног суда у Нишу П1 2140/20 од 05.05.2023. године, по стопи и основици на дан уплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 475.873,00 динара, са

законском затезном каматом на износ од 448.873,00 динара, почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 688/24 од 14.03.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда је потврђена.

Правноснажну пресуду донету у другом степену, благовременом ревизијом тужени је побијао због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права, али и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, како то произилази из навода његове ревизије.

Тужилац је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), па је оценио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

С обзиром да другостепени суд одлуку о жалби туженог није донео после расправе у смислу члана 383. став 3. и 4. Закона о парничном поступку, није вршио оцену доказа па су неосновани наводи ревизије о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био ангажован на пословима грађевинског радника, а по основу више уговора о раду на одређено време које је закључивао са туженим све до краја новембра месеца 2019. године. Почев од 01.12.2019. године па до 11.06.2020. године, код туженог је обављао рад без закљученог уговора о раду, и то на градилиштима (купалишном комплексу и фудбалском игралишту у ...). Тужиоцу је зарада исплаћивана по уговореној нето цени рада за један радни сат 300,00 динара у периоду од 16.02.2020. године до 15.03.2020. године и од 01.05.2020. године до 15.05.2020. године. У периоду од 01.09.2019. године до 11.06.2020. године постоји евиденција о радном времену које је тужилац провео на раду код туженог. Годишњи одмор у трајању од десет радних дана у 2020. години, тужилац није искористио, нити је тужени доносио решења о коришћењу годишњег одмора.

Полазећи од чињенице да је тужилац у периоду од 01.12.2019. године закључно са 11.06.2020. године, фактички радио код туженог иако о томе није закључен уговор о раду у писаној форми, нижестепени судови су примењујући одредбу члана 32. Закона о раду утврдили да је тужилац био у радном односу код туженог у наведеном периоду. Код чињенице да му тужени као послодавац није омогућио да искористи годишњи одмор у 2020. године у трајању од десет радних дана, применом одредби чланова 68, 69, 72. и 76. истог закона, тужени је обавезан на накнаду штете у висини утврђеној налазом и мишљењем судског вештака економско - финансијске струке, а применом

одредбе члана 105. Закона о раду, на уплату доприноса за тужиоца за обавезно социјално осигурање.

Према становишту Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право при утврђењу постојања радног односа тужиоца код туженог на неодређено време у периоду од 01.12.2019. године до 11.06.2020. године, као и при доношењу одлуке којом је тужени обавезан на тужиоцу накнади штету због неискоришћеног годишњег одмора, те да за тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

Према одредби члана 30. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/2005 ... 113/2017), радни однос заснива се уговором о раду који се, према одредби члана 32. став 1. истог закона, закључује пре ступања запосленог на рад, и то у писаном облику. Међутим, став 2. истог члана прописује да ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад. Из овога следи да повреда прописане писане форме уговора о раду, води законској фикцији о заснивању радног односа јер се фактички рад правно изједначава са обављањем рада у радном односу који је ваљано заснован. Такав се рад третира као посебан облик правног односа који укључује сагласност воља уговорних страна, иако она није изражена у прописаној форми, већ конклюдентним радњама.

С обзиром да је у поступку утврђено да је тужилац по истеку уговора о раду на одређено време новембра 2019. године, наставио да ради код туженог као послодаваца све до 11.06.2020. године као грађевински радник на градилиштима туженог, правилно је утврђено постојање радног односа тужиоца код туженог у наведеном периоду. Због тога му припадају права из радног односа из члана 68. Закона о раду, односно накнада штете за неискоришћени годишњи одмор из члана 76. истог закона, те је тужени као послодавац у обавези да за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање применом члана 51. став 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04...153/20).

Неосновано се ревизијом туженог оспорава право тужиоца на судску заштиту истицањем да је заштита тражена по протеку рока из члана 195. Закона о раду. За оцену благовремености тужбе за заштиту права у вези тако успостављеног односа странака у смислу наведене одредбе, релевантан је моменат сазнања за повреду права. У поступку је утврђено да је тужилац код туженог радио у континуитету до 11.06.2020. године када је престао са радом. Тужилац је радио без уговора јер је био у уверењу да ће тужени са њим закључити уговор о раду. Због тога је за оцену благовремености тужбе за заштиту права релевантан дан престанка таквог рада, како су то правилно закључили нижестепени судови оцењујући да је тужба благовремена јер је поднета пре истека рока од 60 дана прописаног наведеном законском одредбом.

Како се осталим наводима ревизије оспорава утврђено чињенично стање иако то не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП (осим у случају из члана 403. став 2. истог закона), Врховни суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих поводом одговора на ревизију, с обзиром да није реч о нужним трошковима за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, пошто одговор на ревизију према одредби члана 411. став 2. ЗПП, није обавезна парнична радња. Због тога је на основу одредбе члана 165. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић